

Kitüntetések

A nemzeti kulturális örökség minisztere, *Hámori József*, augusztus 20-a alkalmával, a magyar könyvtárügy érdekében kifejtett kiemelkedő munkája elismeréseként a SZINNYEI JÓZSEF-díjat adományozta *Bánhegyi B. Miksának*, a pannonhalmi Főapátsági Könyvtár igazgatójának, *dr. Bellon Tibornénak*, a karcagi Városi Könyvtár nyugalmazott igazgatójának, *dr. Bényei Miklósnak*, a Hajdú-Bihar Megyei Könyvtár igazgatóhelyettesének, *dr. Busa Margitnak*, az Országos Széchényi Könyvtár nyugalmazott főmunkatársának, *Juhász Jenőnek*, az Országos Idegennyelvű Könyvtár főigazgatójának, *dr. Szelle Bélának*, az ELTE BTK Központi Könyvtára igazgatójának.

Eredményes népművelő munkája elismeréseként a miniszter a NÉPMŰVELÉSÉRT-díjat adományozta *Halász Magdolnának*, a sárospataki Városi Könyvtár igazgatójának, *Kocsis Istvánnak*, a hatvani Városi Könyvtár igazgatójának, *Koleszár Mártnak*, a kecskeméti Megyei Könyvtár munkatársának, *Pádár Lászlónénak*, a Szakszervezetek Nógrád Megyei Könyvtára igazgatójának. Kiemelkedő közművelődési tevékenysége elismeréseként a BESSENYEI GYÖRGY-díjat kapta *Vadász János*, a Közgűjteményi és Közművelődési Dolgozók Szakszervezetének elnöke.

A kitüntetetteknek melegen gratulálunk!

In memoriam Fülöp Géza (1928–1998)

A „tanszék” – azért így idézőjelben, mert az évtizedek során sok és sokféle neve volt, de számunkra, könyvtárosok számára mégis és mindenkoron csak a tanszék marad – meghitt, bensőséges kis ünnepség keretében ünnepelte *Fülöp Géza* professzor úr hetvenedik születésnapját, és alig múlt el egy kicsinyke idő, nekrológiát fogalmazhatja az, aki tanúja lehetett a születésnap ünnepségnek. Munkahelye volt egynéhány Fülöp Gézának, dolgozott az Akadémiai Könyvtár kéziratárában is, az MTA lexikonszerkesztőségében is, máshol is, igazi otthona egyetlen egy volt, és maradt, nyugdíjas korában is, a „tanszék”. Sokan vélik úgy, hogy élete főműve is a tanszék volt, az ELTE könyvtári tanszéke. Életműve úgy is, hogy annak szellemi rangját segítette – sokszor nagyon magányosan, igen kevesedmagával, sokszor értő kollégák, munkatársak gyűrűjében – fenntartani, megőrizni, fel- és megújítani, de talán még inkább úgy, hogy – bizonyos nehéz, a szakma számára nehéz időkben és alkalmakkor – egyszerűen lehetővé tette, hogy a tanszék meg- és fennmaradjon. De úgy is, hogy ő igazította hozzá a tanszéket a haladó idők követelményeihez, tette azt valódi szakmai és tudományos műhellyé, tette lehetetlenné azt, hogy bizonyos egyetemi körök és lobbik intrikája következtében megszűnjön.

De életműve a tanszék olyan értelemben is, hogy itt nevelte, tanította, készítette fel az általában egy egész életen át tartó szakmai munkálkodásra könyvtárosok megszámlálhatatlan generációit, több évtized esztendejének kibocsátott diplomáisait. És persze a diplomán túl is oktatott: posztgraduális képzések keretében, doktoranduszok, majd PhD-jelöltek vezetésével stb.

De – jöllehet mindez igaz – csak és kizárólag a tanszékhez kötni Fülöp Géza tanár úr életművét, nyilvánvaló csonkítás lenne. Fülöp Géza tudós volt, szakmájának, nemsokára megkíséreljük megmondani-meghatározni mi is volt ez a szakma, igazi mestere. A tudományok nagydoktora volt, kevesen, igen-igen kevesen érték el ezt a rangot a hazai könyvtárosok közül, és nemcsak alapvető szakmai munkálat szerkesztett, társalkotott, nemcsak egyetemi jegyzetek sokaságát írta meg, de a „nagy” tudomány, a szakemberek és a tudósok számára is írt monográfiákat. *A magyar olvasóközönség a felvilágosodás idején és a reformkorban* az – immár bizonyon állítható – klasszikus értékű tudományos szintézisek közül való. Tárgykörének nemcsak első, hanem bizonyos értelemben meghaladhatatlan feldolgozása. (Nem mintha ő maga is nem dolgozott volna tovább a témán, hisz nagydoktorija is erről szólt, hanem abban az értelemben, ahogy általában a klasszikus munkák: új adatok sokasága után is alapvető marad, amit ebben a könyvben, és az ehhez kialakított metodikával Fülöp Géza elmondott, leírt. A könyvhöz késői korok kutatóinak is rendre vissza kell majd nyúlniuk, mint általában is a klasszikus művekhez.) De hát mi is volt a tudós Fülöp Géza igazi témája, igazi mondandója? Könyvtáros volt? Könyvtártudós? Irodalomtörténész (ahogy a lexikonokban szerepel)? Olvasáskutató? Művelődéstörténész? Történész? Úgy véljük mindegyik, de nem a régiék szinkretikus módján. Nem egymástól független tudásanyagokat hordott össze, állított szervetlenül egymás mellé. Őt, az igazi tudóst, nemigen érdekelték a szakmák és alszakmák egymás ellenében állított kerítései, elhatárolódásai. Valóban arról írt, amit monográfiája címében megígért, és ehhez a témához felhasználta az összes felsorolt tudományág és diszciplína módszerét, szakmai fogásait, látásmódját és persze addig elért eredményeit is. Így válhatott műve paradigmatickussá, olyan alkotássá, amely metodikailag is iskolateremtő.

A tanszékért hálás lehet egy egész szakma Fülöp Gézának, a tudományos produkcióért több szakma elitje, krémje is. Mi, közönséges könyvtárosok azonban nemcsak ezért gondolhatunk Fülöp Gézára tisztelettel és hálával. Nekünk ő a szakma emberileg is mindig megközelíthető, egyéniségével, humorával, diplomáciai művészetével excelláló kollégánk volt, úgy is, mint a tudomány világát a gyakorlatával összekötő férfi, úgy is, mint egyesületi tisztségviselő, úgy is, mint partner minden szakmai ügyben-bajban, örömben, bánatban. Azon igen kevesek közé tartozott, akik magasra emelték, messze ragyogóan mutatták fel, hogy könyvtárosnak lenni több, sokkal több, mint amit a presztízs-felmérések eredményei mutatnak. (VK)